

Sygn. akt I C 1938/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2024 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: sędzia Bartłomiej Pawlik

Protokolant: Justyna Malczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2024 r. w Świdnicy

na rozprawie sprawy z powództwa **T. W., K. P. (1) i K. P. (2)**

przeciwko **B. P. (1)**

o złożenie oświadczenia woli

I. powództwo oddala;

II. oddala wniosek strony powodowej o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu.

Sygn. akt **I C 1938/22**

UZASADNIENIE

Powodowie J. W. i T. W. w pozwie z 27 października 2022 r. domagali się zobowiązania pozwanej B. P. (1) do złożenia oświadczenia woli przenoszącego zwrotnie na powodów 1/2 udziału w własności nieruchomości położonej w miejscowości W. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w (...) Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...)/, składającej się z działki nr (...) o powierzchni 1.813m², będącej przedmiotem umowy darowizny zawartej dnia 30 grudnia 1999 r. przed Notariuszem W. D., nr aktu notarialnego rep. A (...).

Powodowie wnieśli też o zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że byli właścicielami ww. nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny i w dniu 30 grudnia 1999 r. dokonali jej darowizny na rzecz córki B. P. (1) i jej męża W. P. (1) z zastrzeżeniem, że powodom będzie przysługiwać w domu prawo dożywotniego zamieszkiwania. Ich relacje z obdarowanymi były wówczas poprawne. Z czasem ich zięć W. P. (1) zaczął nadużywać alkoholu, wdawał się w awantury z B. P. (1), podczas których wyzywał ją wulgarnie i wyganiał z domu. Następnie W. P. (1) zaczął wyjeżdżać do pracy za granicę, jednak zarobionych pieniędzy nie przeznaczal na zaspokojenie potrzeb rodziny, tylko trwonil na alkohol i hazard. Gdy wracał do domu wyzywał pozwaną i wyrzucał ją z domu. Z czasem takie agresywne zachowania zaczął przejawiać wobec powodów. Najczęściej będąc pod wpływem alkoholu wyzywał powodów, wyganiał z posesji, zaznaczając, że obecnie jest to jego dom. Z czasem W. P. (1) porzucił rodzinę i zamieszkał poza granicami kraju, zaprzestał finansować potrzeby rodziny i spłacać zobowiązania, nie kontaktował się z pozwaną. Gdy bez wcześniejszych zapowiedzi przyjeżdżał do domu terroryzował rodzinę, powołując się na prawo własności ww. nieruchomości. W. P. (1) w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą zadłużył się i doprowadził do wszczęcia postępowań egzekucyjnych, w tym egzekucji z darowanej przez powodów nieruchomości. Zaciągał liczne zobowiązania, wymuszając na nie zgodę na pozwanej. Obecnie nieruchomość jest zajęta przez komornika

sądowego, zaś powodów notorycznie nachodzą wierzyciele zięcia i pozwanej córki. Powodowie rażącej niewdzięczności pozwanej upatrują w tym, że pomimo złożonej im obietnicy, że będą mogli do końca życia zamieszkiwać w darowanej nieruchomości nie przeciwdziałała poczynaniom małżonka, kierując się przy tym uczuciem do męża. Tolerowała wyzwiska kierowane przez niego w stronę powodów oraz to, że wyganiał ich z domu. Powodowie wielokrotnie zwracali się do pozwanej z prośbą, aby ta podjęła działania w celu uwolnienia ich od konieczności znoszenia obelg i awantur ze strony męża. Nadto powodowie prosili pozwaną, aby nie zaciągała wraz z mężem zobowiązań, których nie są w stanie spłacać. Powodowie zarzucili pozwanej, że pomimo jej złych relacji małżeńskich nie przedsięwzięła żadnych działań, które mogłyby uchronić zarówno ją samą ale także powodów przed utratą nieruchomości. Powodowie wskazali, że B. P. (1) mająca problemy finansowe w przypadku utraty domu nie będzie w stanie zapewnić im lokalu zastępczego, ani w żaden sposób wesprzeć ich materialnie. Dlatego też powodowie odwołali darowiznę poczynioną na rzecz pozwanej z powodu jej rażącej niewdzięczności, która wyraża się brakiem zainteresowania ze strony pozwanej stanem darowanej nieruchomości, zadłużeniem nieruchomości przez pozwaną z powodu nieregulowania podatków i opłat za nieruchomość, brakiem dostatecznego reagowania na awantury wszczynane przez męża pozwanej wobec powodów. Ponadto z powodu podjętych przez pozwaną decyzji powodowie obecnie nachodzeni są przez wierzycieli pozwanej i jej męża. Powodowie wskazali, że łączne zadłużenie obdarowanych wobec różnych podmiotów wynosi obecnie ok. 757.000 zł. Powodowie podnieśli, że nie dali podstaw pozwanej do opisanego wcześniej zachowania w stosunku do nich. Nadto wskazali, że przez to, że pozwana nie partycypuje w kosztach utrzymania nieruchomości, wszelkie koszty z tym związane spoczywają wyłącznie na nich, obecnie brakuje im środków na bieżące utrzymanie i żyją w niedostatku. Pozwana nie podejmuje żadnych starań w celu oddłużenia przedmiotu darowizny. Powodowie obawiają się, że na skutek postępowania pozwanej i jej męża mogą utracić dach nad głową. Wskazali, że zachowanie pozwanej będące podstawą do odwołania darowizny przybrało postać ciągłego zaniechania, z zatem roczny termin do odwołania przez nich darowizny jeszcze nie upłynął, gdyż naganne zachowanie pozwanej utrzymuje się od wielu lat.

Pozwana B. P. (1) w określonym jej przez Sąd terminie nie złożyła odpowiedzi na pozew, natomiast na rozprawie w dniu 28 lutego 2024 r. uznała żądanie pozwu w całości.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana jest córką małżonków J. i T. W.. W dniu 30 grudnia 1999 r. J. i T. W. zawarli przed notariuszem z pozwaną B. P. (2) i jej mężem W. P. (2) umowę darowizny, na mocy której darowali im prawo własności działki gruntu numer (...), o pow. 0,26 ha, zabudowanej budynkiem mieszkalnym i budynkiem gospodarczym, położonej w miejscowości W., gmina Ż., objętej księgą wieczystą KW o numerze (...), postanawiając przy tym, że przedmiot darowizny objęty zostanie ustawową wspólnością majątkową obdarowanych oraz zastrzegając, że na darowanej nieruchomości na rzecz powodów ustanowiona zostanie bezpłatna dożywotnia służebność mieszkania, składającego się z czterech pokoi, kuchni, łazienki, połowy piwnicy, garażu, dwóch komórek z używalnością pralni oraz prawem użytkowania 1/2 części sadu.

Dowód: umowa darowizny, k. 26 – 31.

Pismem z dnia 5 maja 2022 r. T. i J. W. złożyli wobec pozwanej B. P. (1) oświadczenie o odwołaniu uczynionej na rzecz ww. darowizny. Jako przyczynę odwołania darowizny darczyńcy wskazali rażącą niewdzięczność obdarowanej wobec nich. Według darczyńców rażąca niewdzięczność pozwanej przejawiała się tym, że w związku z nieprawidłowościami przy prowadzeniu wraz z mężem działalności gospodarczej doszło do obciążenia darowanej nieruchomości hipoteką oraz wszczęcia egzekucji z tej nieruchomości. Ponadto w związku z brakiem reakcji pozwanej na zaciąganie przez jej męża zobowiązań, od wielu lat powodowie są nękani przez wierzycieli obdarowanych, co uniemożliwia im spokojne korzystanie z nieruchomości. Powodowie wskazali, że od wielu lat regulują za obdarowanych wszelkie zobowiązania (podatki i opłaty) związane z prawem własności nieruchomości. Pozwani nie interesują się stanem technicznym i koniecznością utrzymywania nieruchomości w stanie niepogorszonego. Powodowie wskazali też, że mają za złe pozwanej, że nie reagowała na kłótnie wszczynane przez małżonka, w trakcie których ten znieważał ich i wyrzucał z domu. Ponadto pomimo próśb darczyńców, pozwana nie podjęła żadnych działań aby uwolnić powodów od agresji, wulgaryzmów i awantur ze strony męża. Nadto pozwana nie podjęła żadnych starań, aby zapobiec

dalszemu zadłużaniu nieruchomości. Wskazali, że naganne zachowanie pozwanej utrzymuje się od wielu lat i trwa do dnia sporządzenia oświadczenia. Pozwana B. P. (1) przyznała, że otrzymała powyższe pismo co pokwitowała swoim podpisem.

Dowód: oświadczenie o odwołaniu darowizny, k. 33.

Pozwana i jej mąż W. P. (1), prowadząc działalność gospodarczą (...) s.c. zawierali umowy kredytu celem finansowania działalności ich firmy.

Umowy takie zawarli:

- w dniu 31 sierpnia 2010 r. z Bankiem (...) S.A. o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym na zasadach uproszczonych w kwocie 50.000 zł;

- w dniu 25.03.2011 r. z (...) Bankiem S.A. o kredyt złotowy obrotowy do kwoty 445.000 zł, którego zabezpieczeniem było m.in. ustanowienie na darowanej przez rodziców pozwanej nieruchomości hipoteki umownej do kwoty 756.500zł.

- w dniu 20 września 2011 r. z (...) Bank (...) S.A. o kredyt w kwocie 29.000zł;

- w dniu 07 lutego 2012 r. z (...) Bankiem S.A. o kredyt w kwocie 120.866,38 zł.

Ponadto pozwana samodzielnie zawierała umowy pożyczek gotówkowych:

- w dniu 22 października 2020 r. z (...) Bank (...) S.A. w kwocie 31.172,22 zł ;

- w dniu 23 sierpnia 2021 r. ponownie z (...) Bank (...) S.A. w kwocie i 58.552 zł.

Dowody: umowy o kredyt i umowy pożyczki, k. 60 – 62; k. 73 – 77; k. 82 – 85, k. 91 -94, k. 102 – 106; k. 113 – 117.

Pozwana wraz z mężem W. P. (1), prowadzili działalność gospodarczą – firmę (...) spółkę cywilną. W ramach działalności zajmowali się sprzedażą i montażem bram i drzwi. Początkowo ich firma rozwijała się i przynosiła zyski. Prowadzeniem działalności zajmował się wyłącznie mąż pozwanej. Działalność została zarejestrowana również na pozwaną w celu podniesienia zdolności kredytowej firmy, podczas gdy pozwana w prowadzeniu działalności faktycznie nie uczestniczyła. W związku z ww. działalnością pozwana wraz z mężem w celu zapewnienia finansowania działalności firmy zaciągali zobowiązania w postaci pożyczek i kredytów. Z czasem W. P. (1) zaczął nadużywać alkoholu i uprawiać hazard, w związku z tym zaniedbywał prowadzenie firmy. Tracił pieniądze uzyskiwane od kontrahentów, co spowodowało problemy finansowe. W celu ratowania firmy zaciągał kolejne zobowiązania finansowe, po czym ich nie spłacał. Żądał żeby powódka również podpisywała stosowne umowy kredytu. W. P. (1) znajdując się pod wpływem alkoholu zaczął wszczynać awantury domowe podczas których wyzywał wulgarnie żonę i jej rodziców, wyganiał ich z domu, dopuszczał się wobec nich rękoczynów oraz stosował przemoc fizyczną. Pozwana oraz jej rodzice nigdy nie zgłaszali tych faktów na policji, ani w prokuraturze, gdyż jak podali, mieszkają w małej miejscowości i obawiali się reakcji środowiska. Pozwana czuła się zastraszona postępowaniem męża, bała się jego reakcji dlatego wcześniej nie podejmowała żadnych działań aby powstrzymać jego negatywne zachowania zarówno wobec siebie jak i wobec jej rodziców. Dopiero w(...) r. złożyła w Sądzie pozew o rozwód. W. P. (1) zaczął opuszczać miejsce zamieszkania, wyjeżdżał na długie okresy za granicę, nie spłacał zaciągniętych zobowiązań. Ostatecznie wyprowadził się z domu w lipcu 2022 r. po tym jak urządził w pozwanej awanturę. W (...) r. orzeczone zostało rozwiązanie małżeństwa pozwanej przez rozwód. Pozwana nigdy bezpośrednio nie wyrzuciła rodzicom żadnej krzywdy, nie stosowała wobec nich żadnych form przemocy, zachowywała się wobec nich właściwie. Pozwana w 2013 r. formalnie zlikwidowała prowadzoną z mężem działalność gospodarczą. Zaczęła spłacać zobowiązania finansowe powstałe w trakcie małżeństwa z W. P. (1), doprowadzać do zawierania ugód i porozumień z wierzycielami oraz do umorzenia postępowań egzekucyjnych. W sumie spłaciła na rzecz wierzycieli łącznie 270.000 zł z tytułu zaciągniętych zobowiązań, m. in. wyprzedając na ten cel posiadany majątek. W domu będącym przedmiotem darowizny (w osobnych jego częściach) zamieszkuje obecnie powód i pozwana. Dzieci pozwanej – powodowie K. P. (2) i K. P. (3) (P.) nie

zamieszkują w tym domu. Powód nie ma żadnego żalu do B. P. (1), ponieważ jak zeznał, nie mogła przeciwdziałać negatywnemu postępowaniu jej męża gdyż sama była jego ofiarą. Pozwana B. P. (1) bała się męża i sama była ofiarą stosowanej przez niego wobec domowników przemocy. W sytuacjach gdy próbowała coś od niego wyegzekwować stawał się wobec niej agresywny, Powód wskazał, że od dwóch lat córka opiekuje się nim, przygotowuje obiady, pomaga mu w prowadzeniu domu. Pozwana spłaca długi ponosi opłaty związane z utrzymaniem domu. Wcześniej opłaty tych nie ponosiła tylko w sytuacjach gdy sama nie dysponowała środkami finansowymi. Pozwana nigdy nie opowiadała rodzicom o swoich problemach, o długach, wszystko starała się przed nimi ukrywać, bowiem nigdy nie chciała skrzywdzić rodziców. Egzekucja komornicza prowadzona wobec pozwanej nigdy nie była skierowana do darowanej nieruchomości.

Dowody: ugoda z 17.12.2014 r. k. 96-97, zawiadomienia komornika o zajęciu wynagrodzenia za pracę i rachunku bankowego, k. 80-81, pisma pozwanej do komornika k. 100-101, zeznania powoda. k. 201, 202, zeznania pozwanej k. 201V. – 202.

Powódka J. W. zmarła w dniu (...) r.

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu J. W.. k. 138)

Spadek po J. W. nabyli z dobrodziejstwem inwentarza na podstawie dziedziczenia ustawowego: mąż T. W. w udziale w wysokości 1/3, córka M. G. w udziale w wysokości 1/3, wnuczka K. P. (1) w udziale w wysokości 1/6 oraz wnuk K. P. (2) w udziale w wysokości 1/6.

Umową darowizny z dnia 25.10.2023 r. M. G. darowała T. W. przypadający jej udział w spadku po zmarłej J. W. w wysokości 1/3 z dobrodziejstwem inwentarza. Pozwana B. P. (1) odrzuciła spadek po matce J. W..

Dowody: poświadczenia dziedziczenia z dnia 14.07.2023 r. Repertorium A numer (...). K. 172), umowa darowizny z dnia 25.10.2023 r. Repertorium A numer (...). K. 173, zeznania powoda, k. 201V.

Przed tut. Sądem toczy się osobne postępowanie w sprawie z powództwa T. i J. W. w którym ww. powołali się na odwołanie darowizny nieruchomości wobec pozwanego W. P. (1).

K. P. (2) i K. P. (1) (wnukowie pierwotnej powódki i dzieci pozwanej) wstąpili po zmarłej J. W. do sprawy w charakterze powodów.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Pozwana wprawdzie uznała powództwo w całości, jednak Sąd zgodnie z przepisem art. 213 § 2 k.p.c. nie jest związany uznaniem, jeżeli jest ono sprzeczne z prawem, lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W ocenie sądu wytoczone przez powodów powództwo było nieuzasadnione bowiem nie zaistniały ustawowe przesłanki uprawniające powoda i jego żonę do skutecznego odwołania darowizny poczynionej na rzecz córki.

W myśl przepisu art. 898 § 1 k.c. darczyńca może odwołać darowiznę nawet już wykonaną, jeżeli obdarowany dopuścił się względem niego rażącej niewdzięczności, przy czym zwrot przedmiotu odwołanej darowizny powinien nastąpić stosownie do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 898 § 2 zdanie pierwsze k.c.). Stosownie zaś do treści przepisu art. 900 k.c. odwołanie darowizny następuje przez oświadczenie złożone obdarowanemu na piśmie.

Uprawnienie darczyńcy do odwołania darowizny ma charakter prawokształtujący i realizowane jest przez złożenie obdarowanemu oświadczenia woli darczyńcy w formie pisemnej zastrzeżonej dla celów dowodowych. Skuteczność odwołania darowizny pod kątem spełnienia przesłanki z art. 898 § 1 k.c. (wystąpienia rażącej niewdzięczności po stronie obdarowanego) może być poddana kontroli sądu w sprawie o zwrot przedmiotu darowizny albo o zobowiązanie obdarowanego do złożenia oświadczenia w przedmiocie przeniesienia własności rzeczy z powrotem na darczyńcę.

Zgodnie bowiem z ugruntowanym już stanowiskiem judykatury (por m. in.: wpisana do księgi zasad prawnych uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1967 roku, sygn. akt III CZP 32/66, OSNC 1968/12/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 1995 roku, sygn. akt I CRN 152/95, Lex 24658) samo odwołanie darowizny wywołuje jedynie skutek obligacyjny (powstaje wówczas jedynie obowiązek zwrotu przedmiotu darowizny stosownie do przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu), nie rodzi natomiast skutku rzeczowego (a więc nie powoduje przejścia własności nieruchomości z obdarowanego na darczyńcę). Dla osiągnięcia skutku rzeczowego konieczne jest powrotne przeniesienie własności darowanej nieruchomości, przy czym nastąpić to powinno w drodze umowy. Jeżeli jednak do zawarcia umowy nie dojdzie darczyńca powinien wystąpić z powództwem o zobowiązanie obdarowanego do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu własności rzeczy z powrotem na darczyńcę. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające obowiązek strony do złożenia oznaczonego oświadczenia woli zastępuje to oświadczenie (art. 64 k.c. oraz art. 1047 k.p.c.). Z takim też żądaniem wystąpili powodowie w niniejszej sprawie. Podkreślenia jednak wymaga, iż do skutecznego wzruszenia stosunku prawnego wykreowanego umową darowizny dojść może jedynie wówczas gdy spełniona zostanie przesłanka określona w przepisie art. 898 § 1 k.c. – a zatem gdy zachodzi takie zachowanie obdarowanego w stosunku do darczyńcy, które nosi znamiona niewdzięczności i to niewdzięczności w kwalifikowanej formie, bo niewdzięczności „rażącej”. Obwarowanie to podyktowane jest faktem, iż odwołanie darowizny jest wyjątkiem od obowiązującej zasady trwałości i dotrzymywania umów.

Zgodnie z art. 900 k.c. odwołanie darowizny następuje przez oświadczenie złożone obdarowanemu na piśmie. W oświadczeniu tym darczyńca powinien wskazać przyczyny, dla których odwołuje darowiznę, tj. podać jakie były konkretnie zachowania obdarowanego polegające na działaniu lub zaniechaniu, a skierowane przeciwko darczyńcy i uznane za wysoce krzywdzące w stopniu pozwalającym na uznanie ich za rażąco niewdzięczne. Sąd w toku postępowania powinien ograniczyć się do zbadania właśnie tych okoliczności, na które darczyńca wskazywał w oświadczeniu o odwołaniu darowizny. Sąd jest związany podanymi przez darczyńcę przyczynami odwołania darowizny. Inne zachowania obdarowanego, nie objęte przedmiotowym oświadczeniem, nie powinny stanowić przedmiotu oceny Sądu.

Zgodnie z utrwalonymi poglądami doktryny i orzecnictwem Sądów w sytuacji, gdy przedmiot darowizny wszedł do majątku objętego małżeńską wspólnością ustawową, odwołanie jej z powodu niewdzięczności (art. 898 § 1 k.c.) może być dokonane również w stosunku do jednego z małżonków (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1979 r. III CZP 15/79 i z dnia 31 marca 2016 r. III CZP 72/15).

Powołane wcześniej przepisy kodeksu cywilnego nie wyjaśniają jak należy rozumieć pojęcie rażącej niewdzięczności obdarowanego. W świetle orzecnictwa sądowego i poglądów doktryny rażąca niewdzięczność obdarowanego polega na takim jego zachowaniu względem darczyńcy, które nie daje się pogodzić z moralnym nakazem poszanowania osoby świadczącej bezpłatnie jakieś dobro. Przy ocenie natężenia tej niewdzięczności należy brać pod uwagę zarówno kryterium subiektywne (punkt widzenia samego darczyńcy), jak i kryterium obiektywne (perspektywę rozsądnego uczestnika obrotu). Postulat ten wynika stąd, że z jednej strony nie sposób opierać takiej oceny jedynie na wyobrażeniach darczyńcy, które mogą okazać się sprzeczne ze zdrowym rozsądkiem, z drugiej zaś strony nie można tu lekceważyć osobistych stosunków łączących darczyńcę z obdarowanym, które mogą przecież uzasadniać ostrzejsze potępienie niektórych zachowań tego ostatniego. Niewdzięczność przybiera zatem stopień rażący, gdy oba powyższe kryteria stosowane łącznie pozwalają uznać dane zachowanie się obdarowanego względem darczyńcy za szczególnie naganne (w świetle tych kryteriów ocenia się, w jakiej mierze uczucia darczyńcy zostały urażone postępowaniem obdarowanego) (zob. także R. Trzaskowski [w:] J. Gudowski i in., Kodeks..., t. 5, Zobowiązania. Część szczegółowa, 2017, kom. do art. 898, nb 7 i n.). Rażąca a więc kwalifikowana niewdzięczność to zatem takie postępowanie obdarowanego, które polega na umyślnym zawinionym działaniu lub zaniechaniu, skierowanym przeciwko darczyńcy i które uznać należy, z punktu widzenia powszechnie obowiązujących zasad etycznych, za niewłaściwe i krzywdzące darczyńcę, wykraczające poza zwykłe konflikty rodzinne.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy sprowadzało się w zasadzie do oceny, czy pozwana B. P. (1) swoim zachowaniem dopuściła się „rażącej niewdzięczności” w stosunku do powodów (swoich rodziców). Powód w złożonym wobec pozwanej oświadczeniu o odwołaniu darowizny jako okoliczności świadczące o jej rażącej niewdzięczności powołuje

się na spowodowanie przez pozwaną i jej męża powstania stanu wysokiego zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, które w konsekwencji może doprowadzić do egzekucji z darowanej nieruchomości i pozbawienia ich mieszkania. Ponadto wskazuje na brak właściwej reakcji pozwanej na negatywne zachowania męża wobec powodów polegające na ich wyzywaniu i wyganianiu z domu. Powołuje się też na nieuczestniczenie pozwanej w ponoszeniu opłat związanych z darowaną nieruchomością.

Niewątpliwe zarzuty dotyczące niewłaściwego i nagannego zachowania powodowie mogli sformułować wobec męża pozwanej W. P. (1), bowiem to on stosował przemoc wobec żony i teściów, nadużywał alkoholu uprawiał hazard i od pewnego czasu nie prowadził właściwie spraw swojej firmy.

Nie można jednak zgodzić się z poglądem powoda i jego zmarłej w toku procesu żony, że zaciąganie przez pozwaną i jej męża zobowiązań związanych z funkcjonowaniem ich firmy stanowiło przejaw rażącej niewdzięczności pozwanej w rozumieniu art. 898 § 1 k.c. Należy mieć na uwadze, że jedynie drugi z kredytów ujawnionych w niniejszej sprawie, mający charakter kredytu obrotowego zabezpieczony został hipoteką ustanowioną na nieruchomości będącej przedmiotem darowizny. Kredyt ten zaciągnięty został w okresie gdy firma pozwanej i jej męża jeszcze prawidłowo funkcjonowała i przynosiła zyski, co wynika z zeznań stron, zaś zawarcie umowy kredytu wraz z jej zabezpieczeniem było uprawnieniem małżonków, podobnie jak ich prawem było zaciąganie dalszych zobowiązań finansowych związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Powodowie zresztą w żaden sposób nie wykazali w toku postępowania, że obciążanie nieruchomości będącej przedmiotem darowizny, jaki i zawieranie dalszych umów związanych z funkcjonowaniem firmy małżonków P. miało miejsce w sytuacji niewypłacalności pozwanej i jej męża. Nie można zatem przyjąć, że takie postępowanie małżonków skierowane było wobec darczyńców oraz miało wobec nich niewłaściwy i naganny charakter. Należy też wskazać, że jak wynika z zeznań stron w stosunku do ww. nieruchomości nie skierowano dotychczas egzekucji komorniczej. Ponadto to pozwana na długo przed odwołaniem darowizny przez jej rodziców podjęła działania zmierzające do spłaty zaciągniętych z mężem zobowiązań związanych z funkcjonowaniem ich firmy oraz zakończenia postępowań egzekucyjnych, porozumienia się z wierzycielami w sprawie zapłaty zaległości. Trudno zatem przypisać jej w tym zakresie jakakolwiek złą wolę ukierunkowaną na pokrzywdzenie rodziców.

Jako drugą przyczynę odwołania darowizny darczyńcy wskazali zaniechanie pozwanej polegającą na niepodjęciu przez nią żadnych starań aby przeciwdziałać negatywnemu postępowaniu męża wobec powodów. Należy mieć na względzie, że przemocą stosowaną przez W. P. (1) dotknięta była przede wszystkim sama pozwana, a dopiero wtórnie jej rodzice. Jak zeznał powód to jego zięć W. P. (1) zastraszał pozwaną, która bała się go. Powód przyznał ponadto, że pozwana B. P. (1) zawsze zachowywała się właściwie wobec rodziców i nie robiła im nic złego. Nadto zeznał, że nie ma żalu do pozwanej, ponieważ ta nie mogła przeciwdziałać zachowaniu męża, gdyż sama była jego ofiarą. Analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że pozwana w żaden sposób nie akceptowała negatywnych zachowań męża wobec jej rodziców i nie dawała jemu żadnego przyzwolenia na takie postępowanie, natomiast nie wykazywała reakcji na takie jego negatywne zachowanie wobec powodów, ponieważ sama go się obawiała. Należy przy tym nadmienić, że powodowie również nie wykazali się inwencją i nie powiadomili organów ścigania o stosowanej przez W. P. (1) przemocy wobec domowników.

W końcu należy odnieść się do zarzutu braku ponoszenia przez pozwaną opłat związanych z darowaną nieruchomością. Z zeznań powoda jednoznacznie wynika, że pozwana opłat tych nie ponosiła jedynie w sytuacjach gdy nie miała na to środków z powodu problemów finansowych. Nie można zatem i w tym zakresie przypisać pozwanej złej woli i zamiaru pokrzywdzenia rodziców, bowiem opłat nie uiszczała jedynie w sytuacjach, gdy z przyczyn obiektywnych nie posiadała na to wystarczających środków finansowych.

Analizując zeznania powoda i zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, że zarówno powód jak i jego żona nie upatrywali po stronie córki zawinięcia w zaistniałej sytuacji rodzinnej i materialnej, w przeciwieństwie do akcentowanego przez nich zawinięcia zięcia, a zatem po ich stronie nie występowało przekonanie o niewłaściwym postępowaniu ich córki, zaś wytoczenie przez nich powództwa przeciwko pozwanej należy upatrywać

przede wszystkim w obawie powodów o losy darowanej nieruchomości w kontekście możliwości skierowania do niej egzekucji .

Konkludując wskazać należy, że Sąd, dokonując analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie dopatrywał się istnienia jakichkolwiek obiektywnych przejawów rażącej niewdzięczności pozwanej (działań czy zaniechań godzących w dobra powodów). Konstruując stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów zaoferowanych przez stronę powodową, których autentyczności i wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała oraz na zeznaniach stron. Konsekwencją takiej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego było uznanie roszczenia powodów za nieuzasadnione, co skutkowało oddaleniem powództwa (pkt I. wyroku).

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Sąd oddalił wniosek powodów o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu z uwagi na to, że powodowie są stroną przegrywającą proces (punkt II wyroku).